

Хүнс, хөдөө аж ахуй,
хөнгөн үйлдвэрийн Сайдын
2018 оны 12 дугаар сарын 30-ны
өдрийн 17.18 дугаар тушаалын
хавсралт

“МАЛЫН УДМЫН САНГИЙН ҮНДЭСНИЙ ТӨВ” УЛСЫН ТӨСӨВТ ҮЙЛДВЭРИЙН ГАЗРЫН ДҮРЭМ

НЭГ. НИЙТЛЭГ ҮНДЭСЛЭЛ

1.1 “Малын удмын сангийн үндэсний төв” нь Монгол улсын мал, амьтны удмын санг уугуул орчинд болон генийн түвшинд хамгаалах, хадгалах, сайжруулах ажлыг мэргэжлийн түвшинд тодорхой стратеги, төлөвлөгөө болон үржүүлгийн хөтөлбөрийн дагуу хэрэгжүүлэх, гадаадын арвин ашиг шимт мал амьтан болон үндэсний баталгаажсан үүлдэр, омог, хэвшлийн малыг сайжруулагчаар ашиглах, биотехнологи, генийн инжнерчлэлийн дэвшилтэт аргыг малын үржлийн ажил үйлчилгээнд нэвтрүүлэх, мал, амьтны чанар, ашиг шимийн түвшинг нэмэгдүүлэн сайжруулах, Хүнс, хөдөө аж ахуйн талаар төрөөс баримтлах бодлого, Малын генетик нөөцийн тухай хуулийг хэрэгжүүлэх үйлчилгээ үзүүлэх үүрэг бүхий өөрт олгогдсон эд хөрөнгийн үндсэн дээр төсвийн хөрөнгөөр санхүүждэг, зөвхөн төрийн хэрэгцээнд зориулсан ажил үйлчилгээ эрхлэх Улсын төсөвт үйлдвэрийн газар мөн.

1.2. Малын удмын сангийн үндэсний төв төрийн өмчит үйлдвэрийн газар (цаашид “үйлдвэрийн газар” гэх) нь Монгол улсын “Иргэний хууль”, “Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай”, “Төсвийн тухай хууль”, “Хөдөлмөрийн тухай” хууль болон бусад холбогдох хууль тогтоомж, энэхүү дүрмийн хүрээнд үйл ажиллагаагаа явуулна.

1.3. Энэхүү дүрмийн зорилго нь үйлдвэрийн газрын үйл ажиллагааны үндсэн чиг үүргийг тогтоох, удирдлага, зохион байгуулалт, үйлдвэрийн газрын эд хөрөнгийн эрх, түүнийг өөрчлөн байгуулах, бүртгүүлэх зэрэгтэй холбогдох үйл ажиллагааны харилцааг холбогдох хууль тогтоомжид нийцүүлэн зохицуулахад оршино.

1.4. Малын удмын сангийн үндэсний төв УТҮГ-ын өмчлөгч нь төр байх бөгөөд төрийн өмчийн төлөөлөл хэрэгжүүлэгч нь Засгийн газраас эрх олгосон тухайн салбарын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага байна.

1.5. Үйлдвэрийн газар нь тодорхой мэргэжил тусгай зөвшөөрөл шаардагдах үйл ажиллагаа явуулахад холбогдох эрх бүхий байгууллагаас зохих зөвшөөрөл авч улсын бүртгэлд бүртгүүлсний дараа тухайн үйл ажиллагааг эрхэлнэ.

1.6. Үйлдвэрийн газрын дүрэмд орсон өөрчлөлтүүдийг хууль тогтоомжид заасан журмын дагуу улсын бүртгэлд бүртгүүлснээр хүчин төгөлдөр болно.

ХОЁР. ҮЙЛДВЭРИЙН ГАЗРЫН УДИРДЛАГА, ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТ

2.1 Үйлдвэрийн газрын дүрэм, бүтэц орон тоог Мал генетик нөөцийн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн батална.

2.2 Үйлдвэрийн газар нь Засгийн газрын үйл ажиллагааны хөтөлбөр, үндсэн чиг үүрэгтэй холбогдуулан хуульд нийцүүлэн гаргасан, Засгийн газар, Малын генетик нөөцийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагын шийдвэрийг хэрэгжүүлж ажиллана.

2.3 Үйлдвэрийн газрын өдөр тутмын үйл ажиллагааг хөдөлмөрийн дотоод журмаар зохицуулна.

ГУРАВ. ҮЙЛДВЭРИЙН ГАЗРЫН ОНООСОН НЭР, ОРШИН БАЙГАА ГАЗАР

3.1. Үйлдвэрийн газрын оноосон бүрэн нэр нь “Малын удмын сангийн үндэсний төв” улсын төсөвт үйлдвэрийн газар байх ба товчилсон нэр нь “Малын удмын сангийн үндэсний төв” УТҮГ байна.

3.2. Үйлдвэрийн газрын оршин байгаа газар нь: Монгол улс, Дархан-Уул аймаг Хонгор сум, Буурлын энгэр

3.3. Үйлдвэрийн газрын шуудангийн хаяг: Монгол Улс, Дархан-Уул аймаг, Хонгор сум

3.4. Электрон шуудангийн хаяг: E-mail: info@genebank.gov.mn

ДӨРӨВ. ҮЙЛДВЭРИЙН ГАЗРЫН БЭЛЭГДЭЛ, ТЭМДЭГ

4.1. Үйлдвэрийн газар нь өөрийн бэлэгдэл /эмблем/-тэй байхаас гадна албан бичгийн хэвлэмэл хуудас, тамга, тэмдэг, харилцах данс хэрэглэнэ.

4.2. Бэлэгдэл /эмблем/-ийн загварыг Захирал баталж, Оюуны өмчийн газарт бүртгүүлсэн байх бөгөөд түүнийг хэрэглэх эрхийг үйлдвэрийн газар эдэлнэ.

4.3. Тэмдэгээр үйлдвэрийн газрын албан ёсны шийдвэр, албан бичиг, гэрээ хэлцлийг баталгаажуулна.

4.4. Тэмдгийг үйлдвэрийн газрын захирлаас итгэмжлэн хариуцуулсан этгээд түшиж, ашиглалт, хамгаалалт, хадгалалтыг хариуцна.

ТАВ. ҮЙЛДВЭРИЙН ГАЗРЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЧИГЛЭЛ

5.1. Малын удмын сангийн үндэсний төв нь дараах үйл ажиллагаа явуулна

5.1.1 Малын үндэсний генийн санг хамгаалах, сайжруулах, үржүүлэг, нөхөн үржихүй биотехнологийн ажил, үйлчилгээг стратеги төлөвлөгөөний дагуу явуулах

5.1.2 Малын чанарыг сайжруулж, нэгжээс авах ашиг шимийг жигд, тогтвортой нэмэгдүүлэхэд чиглэгдсэн мал үржүүлэг, биотехнологийн арга хэмжээг авч хэрэгжүүлж, технологийн үйлчилгээний нэгж, биотехнологийн цэг, салбаруудын үйлчилгээний чадавхийг сайжруулан, мэргэжил, арга зүйгээр хангах.

5.1.3 Шилмэл үүлдрийн малаас үржүүлгийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэх.

5.1.4 Малын үүлдэрлэг генийн байдал доройтох, тоо толгой цөөрөх, устаж мөхөх эрсдэлээс сэргийлэх хамгаалах зорилгоор үржүүлгийн бүтээгдэхүүн хадгалах, үндэсний генийн санг бүрдүүлэх, баяжуулах арга хэмжээг авч хэрэгжүүлэх.

5.1.5 Гадаадаас оруулж ирсэн гойд ашиг шимт малаас үржүүлгийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэх.

5.1.6 Малаас үйлдвэрлэсэн үржүүлгийн бүтээгдэхүүнийг тусгай орчинд хадгалж, үндэсний генийн сан бий болгох.

5.1.7 Гадаадаас гойд ашиг шимт малын үржүүлгийн бүтээгдэхүүнийг авч үндэсний генийн санд баяжилт хийх.

5.1.8 Цөм сүргийн үржлийн төв, тухайн орон нутгийн мал үржүүлэгч иргэд, малчин, аж ахуй нэгж, албан байгууллагын үржил селекцийн ажилд тухайн үүлдрийн шилмэл ангийн жишигт нийцсэн хээлтэгч, хээлтүүлэгч бойжуулах.

5.1.9 Зохиомол хээлтүүлгийн бүс нутагт гэрээт техникчээр дамжуулан шаардлагатай үржүүлгийн бүтээгдэхүүн болон азот, багаж, тоног төхөөрөмж, ханган ажиллах.

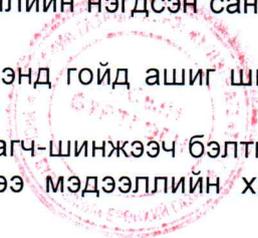
5.1.10 Монгол улсад албан ёсоор баталгаажсан үүлдэр, омог, хэвшлийн малд удам зүйн үнэлгээ хийх, үржил селекцийн ажлын чиглэлийг тодорхойлох, тархалтын хүрээг өргөтгөхөд чиглэгдсэн арга хэмжээг авч хэрэгжүүлэх.

5.1.11 Цөм сүргийн салбар дахь малын үржил селекцийн ажил үйлчилгээ, малын генетик нөөцийн хувьд удам зүйн үнэлгээ хийх, нөхөн үржихүй биотехнологийн дэвшилтэт аргаар үйл ажиллагааны менежментийг сайжруулж, тухайн орон нутгийн малын чанарыг дээшлүүлж төвөөс удирдлага, мэргэжил арга зүйгээр ханган ажиллах

5.1.12 Улсын хэмжээнд үржүүлж байгаа цөм сүргийн арвин ашиг шимт малын удам гарваль, ашиг шимийн мэдээллийн нэгдсэн сан бүрдүүлж, дүн шинжилгээ хийх.

5.1.13 Нийслэл, Аймаг, бүс нутгийн хэмжээнд гойд ашиг шимт малын үзэсгэлэн, худалдаа зохион байгуулах.

5.1.14 Мал үржүүлгийн техникч, мал ангилагч-шинжээч бэлтгэх, давтан сургах чиглэлээр сургалт явуулах, мэдээ мэдээллийн хэрэгсэлээр сурталчилан таниулах.

5.1.15 Дотоод болон гадаадын аж ахуй нэгж, албан байгууллагатай хамтран нөхөн үржихүй биотехнологийн чиглэлээр сургалт семинар, сурталчилгаа явуулах, мэдээллээр хангах.

ЗУРГАА. ҮЙЛДВЭРИЙН ГАЗРЫН ЭРХ, ҮҮРЭГ

6.1. Үйлдвэрийн газар нь дор дурдсан эрх, үүрэгтэй байна.

6.1.1 Мал үржлийн ажил, үйлчилгээг малчид, мал бүхий иргэд, аж ахуйн нэгж, байгууллагад төлбөртэй явуулах

6.1.2 Өөрт олгогдсон үл хөдлөх хөрөнгийг дүрэмд заасан үйл ажиллагааныхаа зорилгод нийцүүлэн эзэмшиж ашиглах;

Үйлдвэрийн газрын барилга, байгууламж, техник хэрэгсэл, машин, тоног төхөөрөмжийг холбогдох хууль тогтоомжид заасны дагуу бусдад худалдах, шилжүүлэх, түрээслэх асуудлыг Төсвийн тухай, Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хууль болон холбогдох дүрэм журмын дагуу шийдвэрлэнэ.

6.1.3 Малын үржлийн ажил үйлчилгээг сайжруулах, чанар ашиг шимийг нэмэгдүүлэх, нөхөн үржихүйн биотехнологийн чиглэлээр хөтөлбөр, төсөл боловсруулан Малын генетик нөөцийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагад уламжлах эрхтэй ;

6.1.4 Малын генетик нөөцийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагаас эрх олгосноор гадаад орны ижил төрлийн байгууллагатай холбоо тогтоох, хамтран ажиллах, хамтарсан төсөл, хөтөлбөр хэрэгжүүлэх эрхтэй ;

Малын удам гарваль, ашиг шимийг дээшлүүлэн сайжруулах арга хэмжээг хэрэгжүүлж, холбогдох хууль тогтоомж, стандарт, дүрэм, зааврыг мөрдөн ажиллах үүрэгтэй ;

6.1.5 Малын үржүүлгийн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл, генийн санд хадгалагдаж буй үр дүнгийн тайлан мэдээг Малын генетик нөөцийн асуудал хариуцсан төрийн захиргааны төв байгууллагад өгөх, хэрэглэгчдийг мэдээллээр хангах үүрэгтэй ;

Монгол мал, тэдгээрээс гаралтай үүлдэр, омгийн малыг тухайн бүс нутагт цэврээр үржүүлж уугуул орчинд нь хамгаалах, бүс нутгийг шилмэл хээлтэгч, хээлтүүлэгч малаар хангах үүрэгтэй ;

ДОЛОО. ҮЙЛДВЭРИЙН ГАЗРЫН УДИРДЛАГА

7.1 Үйлдвэрийн захирал нь Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хууль бусад холбогдох хууль тогтоомж, энэхүү дүрэмд заасан эрх хэмжээний хүрээнд үйлдвэрийн газрын үйл ажиллагааг удирдан зохион байгуулна. Малын генетик нөөцийн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн захирлыг томилж, чөлөөлнө. Захирал нь жил бүр Малын генетикийн нөөцийн тухай асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүнтэй үр дүнгийн гэрээ байгуулан ажиллана.

7.2 Захирал нь Монгол Улсын “Төрийн албаны тухай” Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай” хуульд заасан шалгуур хангасан байна.

7.3 Захирал нь төрийн болон төрийн өмчийн оролцоотой хуулийн этгээдийн төлөөлөн удирдах зөвлөлд сонгогдох, тэдгээрийн гүйцэтгэх удирдлагад, шашны болон төрийн бус байгууллага, сангийн удирдах ажлыг хавсран гүйцэтгэхийг хориглоно.

7.4 Үйлдвэрийн газрын зохион байгуулалтын дүрэм, бүтэцийг Мал генетик нөөцийн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн тогтооно.

7.5 Захирал нь дор дурдсан эрх, үүрэгтэй байна:

7.5.1 Холбогдох хууль тогтоомжийн хүрээнд, үйлдвэрийн газрын дүрэм, зорилтын санал, бизнес төлөвлөгөөг батлуулж хэрэгжүүлэх ажлыг зохион байгуулж, гүйцэтгэлийг хангуулах;

7.5.2 Үйлдвэрийн газрын хэвийн үйл ажиллагааг хангах, эрх ашгийг дээдэлж, мэргэжил, ажлын дадлага, туршлагаа бүрэн дайчлан ажиллах;

7.5.3 Малын генетик нөөцийн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүний баталсан удирдлагын бүтэц, зохион байгуулалтын хүрээнд ажилтнуудын ажлын байрны тодорхойлолтыг батлах, ажилтныг ажилд томилох тэдэнтэй хөдөлмөрийн гэрээ байгуулах, хууль тогтоомжийн хүрээнд ажлаас чөлөөлөх;

7.5.4 Үйлдвэрийн газрын шинээр худалдан авах болон акталж устгах, худалдах, шилжүүлэх үндсэн хөрөнгийн асуудлыг Төсвийн тухай хууль, Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллагад тавьж шийдвэрлүүлэх;

7.5.5 Ажилчдын цалин хөлс, нэмэгдэл урамшууллыг батлагдсан төсөв, цалингийн санд багтаан тогтоож мөрдүүлэх ;

7.5.6 Хууль тогтоомж болон гэрээгээр олгосон бусад эрх үүрэг;

7.6 Захирал нь олгосон эрх хэмжээний хүрээнд хэлцэл хийх, гэрээ байгуулах, үйлдвэрийн газрыг төлөөлөх зэргээр үйлдвэрийн газрын нэрийн өмнөөс итгэмжлэлгүйгээр үйл ажиллагаа явуулна.

7.7 Захирал нь эрх хэмжээнийхээ хүрээнд тушаал гаргана.

7.8 Захирал өөрийн эрх, үүргийг Малын генетик нөөцийн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүнтэй зөвшилцөж итгэмжлэлийн үндсэн дээр холбогдох албан тушаалтанд түр шилжүүлж болно. Ийнхүү эрхээ итгэмжлэн шилжүүлсэн нь түүнийг хариуцлагаас чөлөөлөх үндэслэл болохгүй.

НАЙМ.ҮЙЛДВЭРИЙН ГАЗРЫН ХАРИУЦЛАГА

8.1 Энэхүү дүрэм, үйлдвэрийн газрын даргын баталсан ажил үүргийн хуваарьт заасан үүргээ биелүүлээгүй, зохих ёсоор гүйцэтгээгүй улмаас ажил доголдож эд материалын болон бусад хохирол учирвал хариуцлагыг Монгол Улсын хууль тогтоомжийн дагуу буруутай этгээд хариуцлага хүлээнэ.

8.2 Үйлдвэрийн газрын ажлын байрны чиг үүргийг дарга тушаал гаргаж баталгаажуулах бөгөөд зөрчсөн, биелүүлээгүй тохиолдолд хариуцлага, сахилгын шийтгэл ногдуулах үндэслэл болно.

8.3 Үйлдвэрийн газрын захирал нь гэрээгээр хүлээсэн үүргээ биелүүлээгүй нь хүндэтгэн үзэх шалтгаангүй бол түүнийг ажлаас чөлөөлөх үндэслэл болно.

ЕС. ҮЙЛДВЭРИЙН ГАЗРЫН ХЯНАЛТ

9.1 Төрийн өмчийн эд хөрөнгийн эзэмшилт, хадгалалт, хамгаалалт, ашиглалтад тавих хяналт нь Үндэсний Аудитын газар, Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн дэргэдэх дотоод аудитын хороо, Малын генетик нөөцийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагын Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ, дотоод аудитын газар, Мэргэжлийн хяналтын байгууллага болон үйлдвэрийн газрын дотоод хяналтаас бүрдэнэ.

9.2 Үйлдвэрийн газрын захирал нь өмч, хөрөнгийн хадгалалт, хамгаалалтын байдалд өдөр тутам тавих дотоод хяналтыг зохион байгуулж, түүний үр дүнг удирдах дээд байгууллагын өмнө хариуцна.

АРАВ. ҮЙЛДВЭРИЙН ГАЗРЫН САНХҮҮЖИЛТ,

10.1 Үйлдвэрийн газрын орлого нь дараах санхүүгийн эх үүсвэрээс бүрдэнэ:

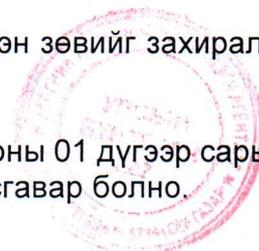
- 10.1.1 Улсын төсвийн санхүүжилт;
- 10.1.2 Ажил, үйлчилгээнээс олсон орлого;
- 10.1.3 Гадаад, дотоодын байгууллага, аж ахуйн нэгж, иргэдээс өгсөн хандив, зээл, тусламж;
- 10.1.4 Гадаад, дотоодын төсөл, хөтөлбөр хэрэгжүүлэх санхүүжилт ;
- 10.1.5 Хууль тогтоомжоор зөвшөөрөгдсөн бусад эх үүсвэр ;

АРВАН НЭГ. ҮЙЛДВЭРИЙН ГАЗРЫН САНХҮҮ, БҮРТГЭЛ, ТАЙЛАН

11.1 Үйлдвэрийн газар нь санхүүгийн тайланг Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль тогтоомж, Олон Улсын нягтлан бодох бүртгэлийн стандартын дагуу жил бүр гаргаж, аудитын байгууллагаар дүгнэлт гаргуулна.

11.2 Үйлдвэрийн газрын санхүүгийн тайлангийн үнэн зөвийг захирал, нягтлан бодогч нар хариуцна.

11.3 Үйлдвэрийн газрын санхүүгийн жил нь тухайн оны 01 дүгээр сарын 01-ний өдрөөс эхэлж, мөн оны 12 дугаар сарын 31-ний өдөр дуусгавар болно.

АРВАН ХОЁР. ҮЙЛДВЭРИЙН ГАЗРЫН БИЧИГ БАРИМТЫГ ХАДГАЛАХ

12.1. Үйлдвэрийн газар нь дараах бичиг баримтыг хадгална.

12.1.1 Үйлдвэрийн газрын дүрэм, дүрэмд орсон нэмэлт өөрчлөлт, үйлдвэрийн газрыг байгуулах тухай холбогдох газруудын шийдвэр, тогтоол, улсын бүртгэлийн гэрчилгээ болон бусад гэрчилгээ сертификатууд;

12.1.2 Санхүүгийн болон үйл ажиллагааны тайлангууд, түүнд хийгдсэн аудитын дүгнэлт, зөвлөмжүүд;

12.1.3 Анхан шатны болон нягтлан бодох бүртгэлийн баримтууд, түүнд тусгагдсан эд хөрөнгө болон эд хөрөнгийн эрхийг нотлох бичиг баримтууд;

12.1.4 Үйлдвэрлэл, технологи, норм нормативууд түүнтэй холбогдох дүрэм, журам, зааврууд, холбогдох бусад баримт бичгүүд;

12.1.5 Хурлын тэмдэглэл, шийдвэр, захирлын гаргасан тушаал, шийдвэрүүд;

12.1.6 Бусад ач холбогдол бүхий баримт бичгүүд ;

12.2 Дээрх бичиг баримтыг зохих журмын дагуу холбогдох этгээдээс хүлээн авч хадгалах, эрх бүхий этгээдэд танилцуулах архивт шилжүүлэх зэрэг ажлыг бичиг хэргийн асуудал хариуцсан ажилтан эрхлэн гүйцэтгэнэ ;

АРВАН ГУРАВ. ҮЙЛДВЭРИЙН ГАЗРЫГ ТАТАН БУУЛГАХ

13.1 Үйлдвэрийн газрыг өөрчлөх, татан буулгах асуудлыг Иргэний хууль тогтоомжийн дагуу шийдвэрлэнэ.

13.2 Энэ дүрэмд тусгагдсанаас бусад асуудлыг Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хуулиар зохицуулна.

13.3 Үйлдвэрийн газрын энэхүү дүрэм нь улсын бүртгэлд бүртгэгдсэнээр хүчин төгөлдөр үйлчилнэ.

13.4 Хууьд заасан эрх бүхий байгууллагын шийдвэрээр үйлдвэрийн газрыг өөрчлөн байгуулах, татан буулгахаар шийдвэрлэснээс бусад тохиолдолд үйлдвэрийн газар нь үйл ажиллагаагаа хугацаагүй явуулна.

АРВАН ДӨРӨВ. БУСАД

14.1 Хуульд нийцүүлэн энэхүү дүрэмд тусгагдсанаас бусад асуудлыг хуулиар зохицуулна.

14.2 Үйлдвэрийн газрын дүрэм нь Монгол Улсын Бүртгэлийн ерөнхий газрын Хуулийн этгээдийн бүртгэлийн газарт бүртгэгдсэн өдрөөсөө эхлэн хүчин төгөлдөр болно.

